

درس یازدهم : هویت ایرانی

۱- هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام چگونه بوده است ؟

هویتی دینی و آمیخته با اساطیر . اقوام ایرانی با آن که هویت های اجتماعی متفاوتی داشته اند در عقاید و ارزش های آیین زرتشت که با آموزه های اساطیری درآمیخته بود ، هویت واحدی پیدا کردند .

۲- اسلام چه تأثیری در هویت ایرانی گذاشت ؟

۱) ایرانیان با پذیرش اسلام به تفسیری توحیدی از هویت خود دست یافتند . ۲) ارزش های توحیدی اسلام ، ایران را به جهان اسلام ملحق ساخت و هویت ایرانی به صورت هویت اجتماعی بخشی از جهان اسلام در آمد . ۳) زبان فارسی به عنوان زبان فرهنگی دوم جهان اسلام در مناطق مختلف گسترش یافت

۳- واکنش فرهنگ اسلامی در مقابل جنگ های صلیبی و حمله مغول چگونه بود ؟

فرهنگ اسلامی در جنگ های صلیبی به دفع مهاجمان پرداخت و در حمله مغول ، مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد .

۴- جهان غرب چه تأثیری در هویت فرهنگ ایرانی داشته است ؟

جهان غرب در نخستین رویارویی ، ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت که باعث شد تصویری که تاریخ نگاران غربی از هویت اسلامی القا می کردند ، در بین جوامع اسلامی و ایرانی رواج پیدا کند که این هویت توحیدی و حتی اساطیری نبود . بلکه هویتی بود سکولار و دنیوی . این هویت در قالب عناوین قوم گرایانه و ناسیونالیستی امت اسلامی را به اقوام مختلف فارس ، ترک و عرب تقسیم می کرد .

۵- واکنش متفکران ایرانی در مقابل رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب چه بود ؟

متفکران ایرانی از دهه ۳۰ به بعد آثاری در نقد این رویکرد و هویت های کاذبی که از این طریق ساخته می شد ، پدید می آوردند مانند غرب زدگی ، بازگشت به خویشتن و

۶- انقلاب اسلامی چه تأثیراتی را در هویت ایرانی پدید آورد ؟

انقلاب اسلامی موجب بازگشت فرهنگ ایرانی به خویشتن الهی و توحیدی خود گردید و بازگشت به هویت اسلامی به رهبری امام خمینی با استفاده از آموزه های قرآن و اهل بیت ، مطرح شدن ایران به عنوان قلب تپنده بیداری اسلامی از دیگر تأثیرات انقلاب اسلامی بود .

۷- انقلاب اسلامی چه تأثیری در احیای هویت جهان اسلام داشته است ؟

انقلاب اسلامی موجب گردید اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید در جهان ظاهر شود و افق های جدیدی بر روی اندیشمندان غربی باز شود تا آن ها که سکولاریزم و دنیوی شدن را به عنوان سرنوشت حتمی بشریت می دانستند به بازبینی نظرات پیشین خود بپردازند .